

# cnvos

Center za informiranje, sodelovanje  
in razvoj nevladnih organizacij

## **LETNO POROČILO 2015**

### **GLAVNI POUČKI**

**Februar 2016**

## **KAZALO**

PREDSTAVITEV CNVOS	3
ČLANSTVO	5
ZAGOVORNIŠTVO	5
SERVISNE DEJAVNOSTI	8
Informiranje	8
Izobraževanje	11
Svetovanje	14
SODELOVANJE Z GOSPODARSTVOM	16
AKTIVNOSTI ZA IZVENSEKTORSKE SLOVENSKE NAROČNIKE	17
PROMOCIJA IN STIKI Z JAVNOSTMI	18
SKLAD ZA NVO	19
MEDNARODNO DELOVANJE	20

## PREDSTAVITEV CNVOS

### **Osebna izkaznica:**

Ime: **Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij**

Skrajšano ime: **CNVOS**

Naslov: **Povšetova 37, 1000 Ljubljana**

Telefon: **+ 386 (0)1 542 14 22**

Faks: **+ 386 (0)1 542 14 24**

E-pošta: [info@cnavos.si](mailto:info@cnavos.si)

Spletna stran: [www.cnavos.si](http://www.cnavos.si)

Druge spletne strani: [www.cnavos.info](http://www.cnavos.info), [www.razpisi.info](http://www.razpisi.info), [www.kakovosten-nvo.si](http://www.kakovosten-nvo.si),  
[www.dobrodelen.si](http://www.dobrodelen.si)

Matična številka: **1663364**

ID št. za DDV: **SI51717034**

Transakcijski račun: **(SI56) 02010-0090405324**

Datum ustanovitve: **2. marec 2001**

**Datum vpisa v sodni register: 16. oktober 2001**

Direktor: **Goran Forbici**

### **Svet zavoda CNVOS:**

*Predstavniki/ce ustanoviteljev:*

Katarina Bervar Sternad, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij

mag. Bogdan Dobnik, Ozara Slovenija

Imre Jerebic, Slovenska Karitas

dr. Neža Kogovšek Šalamon, Mirovni inštitut

dr. Suzana Oreški, Društvo Altra

*Predstavniki/ce članov:*

Majda Struc (predsednica sveta), Zveza prijateljev mladine Slovenije

mag. Peter Cokan, EIC Univerzum Minerva Maribor

Tatjana Hvala, Regionalno stičišče NVO Notranjske regije BOREO

*Predstavniki zaposlenih:*

Matej Verbajns

**Članstvo:**

CNVOS je imel ob koncu leta 2015 893 članov.

**CNVOS je član naslednjih mednarodnih mrež:**

- [European Network of National Civil Society Associations \(ENNA\)](#)
- [CENTRAL AND EASTERN CITIZEN NETWORK](#)
- [BALKAN CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT NETWORK](#)
- [European Civic Forum](#)

## ČLANSTVO

V CNVOS se je v letu 2015 včlanilo 143 novih članov. Ob koncu leta smo imeli skupaj 893 članov, od tega 21 ustanoviteljev, 39 članov razvojnega centra in 833 članov info centra. Ker so naše članice tudi mnoge nacionalne zveze društev, zavodov in ustanov, ocenjujemo, da neposredno in posredno dosegamo približno polovico vseh slovenskih nevladnih organizacij (skupno jih je nekaj več kot 26.000). Letna rast članstva je bila najvišja v vseh letih doslej (v 2014 npr. 73).

## ZAGOVORNIŠTVO

Zasledujoč cilj vodilnega zagovornika nevladnega sektorja na področju sistemsko-pravnega okolja so naše zagovorniške aktivnosti tudi v 2015 obsegale:

- ažurno analitiko (primerjalnopravne analize, redno spremljanje sprememb tuje in evropske zakonodaje, redne analize slovenskega podpornega okolja, tedenski monitoring predpisov v vladni pripravi in državnozborni obravnavi)
- ažurno pripravo predlogov sprememb predpisov in politik (samoiniciativno ali kot odziv na spremembe, ki jih snuje država)
- razvejano in intenzivno lobiranje (redni in trajni neposredni stiki z odločevalci, od uradništva do državnih/vladnih funkcionarjev, poslancev, strankarskih funkcionarjev)
- redno ozaveščanje širše javnosti o dilemah in problemih (redni stiki z novinarji, organizacija nevladniških posvetov, seminarjev itd.).
- sodelovanje v mednarodnih projektih s področja zagovorništva NVO
- aktivno sodelovanje v aktivnosti EU in drugih mednarodnih mrež, katerih člani smo, na področju oblikovanja horizontalnih NVO politik in predpisov.

Med našimi zagovorniškimi aktivnostmi lahko v 2015 posebej izpostavimo:

1. Uskladitev glavnine vsebine Zakona o nevladnih organizacija NVO z Ministrstvom za javno upravo in delovno skupino za pripravo zakona, v kateri imamo dva člana (izhajajoč iz podlage, ki jo je pripravil CNVOS). Delovna

skupina se je od aprila 2015 sestala 14-krat in na podlagi osnove, ki jo je pripravil CNVOS, izdelala vladni osnutek besedila zakona, pri tem pa je ohranila vse glavne rešitve iz omenjene osnove. Osnutek opredeljuje nevladno organizacijo, ureja postopek pridobitve statusa v javnem interesu za vse nevladne organizacije (kjer bodo največ pridobili zasebni zavodi), določa ugodnosti zanje (prednost na razpisih, oprostitev taks, možnost sprožitve ustavne presoje in odpira možnost za različne davčne olajšave). Nadalje predvideva ureditev t.i. podpornega okolja za NVO s sprejemom strategije, financiranjem podpornih struktur, določa naloge ministrstev in uvaja posebno proračunsko postavko za projekte in programe NVO.

## 2. Pripravo vladne Strategije razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva

Do procesa priprave strategije je prišlo na podlagi dogovora med CNVOS in »novim« ministrom za javno upravo. Skupaj smo sprva uskladili časovnico, nato pa proces enako skupaj zagnali na letni CNVOS-ovi nevladniški konferenci meseca aprila. Poleti in jeseni smo nadalje sodelovali v skupini, ki je uokvirila nevladniški del strategije, z MJU pa tozadevno sodelovali intenzivno še individualno, tudi pri konkretnem pisanju samega besedila. Strategija bo za javno obravnavo pripravljena v začetku aprila.

## 3. Zagotovitev predplačil na lokalni razpisih za NVO ob sprejemanju novega Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2016 in 2017 (ZIPRS1617), v katerega nam je v parlamentarni proceduri uspelo vključiti tudi amandma k 33. členu, ki ga je CNVOS pripravil in zagovarjal skupaj s Službo za nevladne organizacije Ministrstva za javno upravo. Izvorni vladni zakonski predlog občinskih predplačil namreč še vedno ni dovoljeval, a je nato ministrstvo za finance pred obravnavo v DZ popustilo in podprlo (in celo samo vložilo) omenjeni amandma. Ob tem smo uspeli omehčati tudi pogoje in pravila pri predplačilih za nacionalne razpise. Ministrstvo za finance je namreč sprva želelo, da bi bila ureditev na domačih nacionalnih in občinskih razpisih enaka kot za kohezijske razpise, a smo v času parlamentarne obravnave ob pomoči MJU uspeli doseči tako izjemo za projekte, manjše od 20.000 evrov, kot tudi podaljšanje časa za porabo predplačil (kar pomeni tudi manj vmesnega poročanja) s 120 na 150 dni.

4. Realizacijo obsežnega projekta krepitev kapacitet javne uprave za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo vključevanja javnosti v pripravo predpisov in politik, katerega naročnik je bilo Ministrstvo za javno upravo in v okviru katerega so pod našim avtorstvom med drugim nastale uradne vladne Smernic za vključevanje javnosti v pripravo predpisov ter obsežen Priročnik za načrtovanje in izvedbo posvetovalnih procesov, ki ga je izdal MJU. Hkrati smo izvedli 1 enodnevni osnovni trening za 120 javnih uslužbencev ter serijo 9 tridnevnih nadaljevalnih treningov za cca. 60 udeležencev, ki smo jih usposabljali za bodoče mentorje po njihovih ministrstvih. Soorganizirali smo tudi vladno konferenco na temo vključevanja javnosti v pripravo predpisov.

5. Priročniki o javnem financiranju na nacionalni in lokalni ravni

Leto 2015 je bilo zelo finančno obarvano, saj smo izdali kar dva priročnika o načrtovanju in izvajanju javnega financiranja nevladnih organizacij.

Prvega smo skupaj z regionalnimi stičišči izdali za lokalno raven. Priročnik vsebuje zakonodajna pravila ter konkretna orodja in priporočila za vsakega izmed korakov javnega financiranja, prav posebej pa smo se osredotočili na za NVO najpomembnejše instrumente (transparenten in vključujoč javni razpis, objava javnega razpisa pred sprejetjem proračuna, večletno financiranje, predplačila ipd). Priročnik je bil med župani in uradniki zelo dobro sprejet, še posebej pa nas veseli, da so se njegovi rezultati začeli zelo hitro kazati (npr. Mestna občina Novo mesto je vse razpise objavila še pred sprejetjem proračuna, Mestna občina Maribor je začela pripravljati enoten pravilnik za javne razpise za NVO, ki bo uredil razpršeno financiranje, v občini Postojna so skupaj z nevladniki prečesali vse razpise in merila za ocenjevanje ter jih glede na priporočila izboljšali ipd.).

Kmalu po lokalnem je izšel tudi nacionalni priročnik s podobno vsebino, le da je ta prilagojena za nacionalno raven (nekateri druge pravne podlage, zahtevnejši razpisi ipd.). Da bi bil priročnik čim bolj praktičen, nam je pri pisanju pomagala tudi referenčna skupina, sestavljena z državnih uradnikov, ki imajo večletne izkušnje z izvajanjem javnih razpisov za NVO (Marjeta Ferlan Istinič – MDDSZ, Diana Valenčič – MZ, Nejc Perhavec – MKGP, Erika Lenčič Stojanović – MJU).

Ob tem smo na CNVOS v 2015 pripravili ter zagovarjali pripombe, predloge in amandmaje še k:

- Pomorskem zakoniku,
- Trgovinskem sporazumu EU – ZDA (TTIP),
- Uredbi o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014-2020,
- noveli Zakona o dostopu do informacij javnega značaja,
- noveli Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije,
- Zakonu o davčnem potrjevanju računov,
- Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma,
- noveli Zakona o sodnih taksah,
- noveli Zakona o upravnih taksah,
- noveli Zakona o socialnem podjetništvu,
- noveli Zakonu o prostovoljstvu,
- noveli Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo,
- Strategiji razvoja javne uprave 2015-2020 (kjer smo skupaj z MJU organizirali delovni posvet, direktor CNVOS pa je bil imenovan tudi za člana vladnega Strateške sveta za razvoj javne uprave).

Skozi celo leto smo tudi redno spremljali spoštovanje določil Resolucije o normativni dejavnosti in poslovnika vlade glede posvetovanja z javnostjo s strani ministrstev in rezultate tedensko objavljali na našem Števcu kršitev Resolucije o normativni dejavnosti ([www.stevce-krsitev.si](http://www.stevce-krsitev.si)). Hkrati smo zavoljo prijaznosti do naših bralcev na naši spletni strani vzpostavili še stalno rubriko Aktualni predpisi v javni razpravi, kjer so na enem mestu zbrane vse tozadevne informacije (ker vladna e-demokracija vseh ne vsebuje oz. je pomanjkljiva, predvsem pa neprijazna.)

## **SERVISNE DEJAVNOSTI**

### **INFORMIRANJE**

Tudi v letu 2015 smo nevladnim organizacijam in drugi zainteresirani javnosti zagotavljali obširen pregled aktualnega dogajanja na različnih

vsebinskih področjih ter redno obveščali o novostih na področju systemskega razvoja sektorja. Največ pozornosti smo še naprej namenjali informiranju nevladnih organizacij o aktualnih razpisnih priložnostih ter aktualnem dogajanju v in za nevladni sektor na različnih vsebinskih področjih, od zaščite človekovih pravic, enakosti med spoloma, varstva okolja in ohranjanja narave do kulture, socialnega in zdravstvenega varstva, filantropije, mladih, znanosti in izobraževanja, razvojnega sodelovanja ter evropskih zadev. Poleg t.i. področnih informacij smo redno zagotavljali informacije na področju systemskega razvoja sektorja, izdajali pravne novice, ažurirali spletno aplikacijo ePravnik, nadgradili bazo odgovorov na nekatera najpogostejša pravna vprašanja, zajeli najpomembnejše statistične podatke o več kot 25.000 slovenskih nevladnih organizacijah, ponujali pregled ponudb prostih delovnih mest v NVO sektorju ter vzpostavili novo spletno stran, namenjeno vzpodbujanju mednarodnih partnerstev.

Informacije smo posredovali s pomočjo naslednjih komunikacijskih kanalov in orodij:

a. Spletne strani [www.cnvos.si](http://www.cnvos.si), [www.razpisi.info](http://www.razpisi.info) in [www.cnvos.info](http://www.cnvos.info)

a.1 Na spletni strani [cnvos.si](http://cnvos.si), ki je namenjena objavi informacij in novic o CNVOS in njegovem delu, smo tekom leta objavili 214 novic.

a.2 Na podporni spletni strani za pomoč nevladnim organizacijam pri pridobivanju sredstev [Razpisi.info](http://Razpisi.info) smo v letu 2015 objavili 855 razpisov.

a.3 Na strani [cNVOs.info](http://cNVOs.info), ki je namenjena vsem vsebinam, ki zadevajo nevladni sektor, je bilo objavljenih 1495 novic.

a.4 Na spletnem portalu prostih delovnih mest in del v nevladnem sektorju pa 120 oglasov.

b. Elektronske novice

b.1 eCNVOS Obvestila ter eCNVOS Razpisi & priložnosti za NVO: tedenski obvestilniki, v katerih so povzete vse novosti, objavljene na omenjenih spletnih portalih v zadnjem tednu (razposlanih je bilo 49 obvestil za NVO ter 47 razpisov & priložnosti za NVO).

b.2 eCNVOS Obvestila, razpisi & priložnosti za NVO: področni obvestilniki, namenjeni uporabnikom, ki so izbrali enega ali več vsebinskih področij, s katerih želijo prejemati e-novice (52).

b.3. Pravna obvestila za NVO: tedenski pregledi sprejetih predpisov in prihodnjih postopkov sprejemanja za NVO zanimivih predpisov ter povzetki pomembnejših odločitev Državnega zbora, Državnega sveta in Vlade (36).

Z namenom pridobitve povratnih informacij o zadovoljstvu uporabnikov s kakovostjo in načinom delovanja informacijskega središča CNVOS smo septembra 2015 izvedli evalvacijo na podlagi anketnega vprašalnika, na katerega je v času od 2. do 29. septembra odgovorilo 155 predstavnikov nevladnih organizacij. Rezultati vprašalnika potrjujejo ugotovitve iz let 2012 in 2014, da prejemniki e-obvestilnikov in obiskovalci spletnih portalov [cnvos.si](http://cnvos.si), [razpisi.info](http://razpisi.info), [cNVOs.info](http://cNVOs.info) naše informacijske storitve še naprej dojemajo kot kakovostne, obsežne, zanesljive in temeljite, prav tako sta časovni interval in količina informacij takšna, da ustrezata veliki večini uporabnikov storitev. Kot izjemno pozitivno smo razumeli tudi dejstvo, da visok delež uporabnikov informacije, ki jih najdejo na naših spletnih straneh, posreduje tistim, za katere mislijo, da bi jih utegnile zanimati, kar kaže na visoko stopnjo zaupanja uporabnikov v zanesljivost in kakovost informacij, ki jih CNVOS posreduje oziroma objavlja na svojih spletnih straneh. Smo pa kljub splošno zelo pozitivnim rezultatom ankete prepoznali tudi nekaj področij, na katerih so možne izboljšave, med drugim na področju promocije storitev ter razširjenega pregleda aktualnega dogajanja na EU ravni. Na eno od potreb sektorja, ki se je izkazala v tej anketi, t.j. velik interes za informacije na področju mednarodnih partnerstev na razpisih, pa smo v letu 2015 že odgovorili. V sodelovanju z ENNO (European Network of National Civil Society Organizations), ki združuje krovne NVO mreže iz 19 članic EU, smo namreč vzpostavili spletno bazo nevladnih organizacij iz celotne Evrope, ki so zainteresirane za mednarodno sodelovanje. Na portalu

ngopartnership.org lahko nevladne organizacije samostojno ustvarijo svoj profil, v katerega vpišejo svoje kontaktne podatke, reference in področja, na katerem si želijo mednarodnega sodelovanja, s čimer bo o njih in njihovem delu obveščen širok krog potencialnih partnerjev. Zainteresirani za partnerstvo pa lahko tako na enostaven in hiter način najdejo NVO, ki jo iščejo. V bazi je vpisanih že 263 organizacij iz 48 držav.

## **IZOBRAŽEVANJE**

Tako kot v prejšnjih letih smo tudi v letu 2015 izvajali izobraževanja na vseh ključnih področjih, pomembnih za delo, rast in razvoj NVO. Izvedli smo 42 izobraževalnih dogodkov, ki so segali od kratkih, nekaj urnih delavnic, namenjenih spoznavanju temeljnih znanj, do tridnevnihtreningov za poglobljanje znanj, namenjenih ključnim kadrom nevladnih organizacij. Od dvainštiridesetih izobraževanj jih je bilo 8 izvedenih s pomočjo ESS sredstev, 17 je bilo odplačnih izobraževanj, 17 pa izobraževanj za zunanje naročnike. Skupno število udeležencev na njih je bilo 754.

### **1. Delavnice ESS**

V letu 2015 smo s pomočjo sredstev Evropskega strukturnega sklada izvedli 8 delavnic. Od tega 6 brezplačnih visoko kakovostnih treningov. Obseg vsakega od njih je znašal 24 pedagoških ur (z izjemo promocijske delavnice SIQ), skupno število udeležencev na delavnicah je bilo 107. Na delavnicah so bila podrobno obravnavana ključna polja znanj, potrebnih za učinkovito delovanje nevladnih organizacij, od vodenja organizacije prek strateškega načrtovanja do zagovorništva, pridobivanja sredstev ter standarda kakovosti v NVO. Poleg visoko kakovostnih tridnevnihtreningov smo izvedli tudi 1 brezplačno delavnico z naslovom »Organizacijski razvoj - ocena izhodiščne vrednosti in oblikovanje načrta za krepitev zmogljivosti«, ki je bila namenjena prijaviteljem na **Javni razpis za**

**krepitev zmogljivosti NVO za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev 2015 – 2019 in katere** se je udeležilo 39 udeležencev. Prav tako je bil izveden sklop delavnic na temo Trženje poslanstva, ki se ga je udeležilo 30 oseb.

Seznam treningov:

Strateško načrtovanje: 10.02.2015, 16.02.2015, 24.02.2015;

Dober vodja: 11.02.2015., 18.02.2015, 25.2.2015;

Standard kakovosti: 09.04.2015, 23.04.2015, 07.05.2015, 21.05.2015, 28.05.2015;

Lobiranje: 01.06.2015, 08.06.2015, 15.06.2015;

Učinkovito komuniciranje: 01.06.2015, 10.06.2015, 17.06.2015;

Učinkovito komuniciranje: 14.09.2015, 21.09.2015, 28.09.2015;

Organizacijski razvoj - ocena izhodiščne vrednosti in oblikovanje načrta za krepitev zmogljivosti: 12.11.2015;

Trženje poslanstva: 22.05.2015, 28.05.2015, 04.06.2015, 19.-20.06.2015

### **3. Plačljive delavnice v organizaciji in izvedbi CNVOS**

Krajše delavnice s področja pridobivanja projektnih ter sponzorskih sredstev, vodenja projektov, pravnih okvirov delovanja društev, zavodov in ustanov, ki smo jih izvajali brez podpore javnega financiranja, so bile tudi v letu 2015 plačljive. V skladu z že ustaljeno prakso smo višino kotizacije na teh delavnicah ohranili na meji ekonomsko sprejemljivega in z njo pokrivali zgolj stroške predavatelja in dela pisarne. Delavnico na temo uvedbe davčnih blagajn pa smo zaradi obvezne prilagoditve delovanja NVO v skladu z novo zakonodajo izvedli po znižani, simbolni kotizaciji. V letu 2015 je bilo izvedenih 17 tovrstnih izobraževanj, skupno število udeležencev pa je bilo 174, od tega 42 tistih, ki so se delavnice udeležili brezplačno. Na vseh plačljivih delavnicah smo namreč namenili dve ali več brezplačni mesti udeležencem iz organizacij članic, ki letno razpolagajo z manj kot 10 000 EUR sredstev, s čimer smo udeležbo na

izobraževanjih omogočili tudi manjšim in novo nastalim organizacijam, ki se jih sicer ne bi mogle udeležiti.

#### Seznam delavnic:

Letna poročila ter finančni, davčni in računovodski vidiki delovanja zasebnih zavodov in ustanov: 13.01.2015;

ABC pravo: 10.03.2015;

Pridobivanje sredstev in uspešno pisanje projektov: 11.03.2015;

Vodenje projektov: 12.03.2015, 19.03.2015, 08.04.2015;

Kako znižati stroške z uvedbo računovodstva v lastno organizacijo: 09.04.2015;

Pravni in davčni vidiki prostovoljskega dela - vse o delu s prostovoljci v NVO: 14.04.2015;

Delavnica izpolnjevanja razpisne dokumentacije za razpise s področja športa: 17.04.2015;

Kako pridobiti status v javnem interesu: 21.04.2015;

Delavnica izpolnjevanja razpisne dokumentacije za evropske razpise s področja turizma: 04.06.2015;

Pridobivanje sredstev in uspešno pisanje projektov: 16.09.2015, 23. 09. 2015, 30.09 2015;

Pridobivanje donacij in sponzorstev: 08. 10. 2015, 15. 10. 2015, 22. 10. 2015;

Vodenje projektov - znanje za odmevne projekte z dodano vrednostjo: 13. 10. 2015, 20. 10. 2015;

Pravni okvirji trženja in optimalne obdavčitve v nevladnih organizacijah: 04.11.2015;

Delavnica izpolnjevanja razpisne dokumentacije za razpise s področja športa: 03.11.2015;

Kako pridobiti status v javnem interesu: 19.11.2015;

Uvedba davčnih blagajn v NVO: 26.11.2015;

Kako znižati stroške z uvedbo računovodstva v lastno organizacijo: 03.12.2015.

#### **4. Delavnice za zunanje naročnike**

Odplačno smo izvajali tudi delavnice za zunanje naročnike, večinoma regionalna stičišča nevladnih organizacij in večje nacionalne mreže. Skupno število delavnic, izvedenih za zunanje naročnike, je bilo 17. Število udeležencev na delavnicah je doseglo število 404.

#### **SVETOVANJE**

CNVOS je tudi v 2015 v okviru svoje podpore NVO nudil različne oblike svetovanj. Precejšen del svetovanj smo krili iz sredstev Evropskega socialnega sklada in so bila za NVO na voljo brezplačno, del pa je bil odplačen.

#### **Pravno svetovanje**

V okviru pravnega svetovanja in mentorstva, ki se financira iz ESS sklada, smo za različne NVO mreže in regionalna stičišča opravili okrog 300 ur dela. Po vsebini je šlo za zelo različne tematike – od pogojev za opravljanje pridobitnih dejavnosti, do pomoči pri postopkih izbora predstavnikov NVO na lokalni ravni do pomoči pri njihovih zagovorniških dejavnosti.

V letu 2015 smo podali tudi nekaj več kot 280 brezplačnih pravnih nasvetov .

Odplačno pravno svetovanje smo nudili cca. 30 različnim organizacijam, za kar smo porabili nekaj več kot 200 ur svetovanja. Pri tem je šlo vsebinsko gledano za različne zadeve, pri čemer se glavnina, enak kot prejšnja leta, nanaša na ustanovitvene dokumente in pripravo notranjih aktov, opazili pa smo porast svetovanje v zvezi z delovnimi razmerji.

V okviru naše pravnosvetovalne dejavnosti smo vzdrževali tudi spletno aplikacijo ePravnik (<http://www.cnvos.si/epravnik>), ki omogoča enostavno in brezplačno izdelavo pravnih dokumentov za različne situacije, v katerih se znajdejo nevladne organizacije. ePravnik ni zasnovan kot klasična zbirka vzorcev pravnih aktov ali

pogodb, temveč kot napredni sistem, ki skozi odgovore, ki jih na zastavljena vprašanja poda uporabnik, sestavi različne pravne dokumente in pri tem upošteva potrebe nevladne organizacije in zakonske okvirje. ePravnik pomaga nevladnim organizacijam ali njihovim ustanoviteljem na različnih področjih: pri statusnih zadevah (npr. pri pripravi celotne dokumentacije za ustanovitev nevladne organizacije ali za spremembo zastopnika), pri delu v nevladni organizaciji (npr. izdela avtorsko ali podjemno pogodbo) in pri rednem poslovanju (npr. izdela donatorsko pogodbo ali pogodbo o brezplačnem najemu).

V letu 2015 je ePravnik izdelal in omogočil uporabo 529 različnih dokumentov. Na področju statusnih zadev je bilo največ povpraševanja po izdelavi dokumentov za ustanovitev zavoda (kar 42% vseh zadev v ePravniku) in za ustanovitev društva (18% vseh zadev). Na področju dela so si nevladne organizacije najpogosteje pripravile dogovor o prostovoljskem delu (16% vseh zadev). Na področju poslovanja je največ nevladnih organizacij izdelalo donatorsko pogodbo (3% vseh zadev).

### **Projektno svetovanje**

V letu 2015 smo projektno svetovanje ponesli tudi v tujino, saj smo na novo vzpostavili sodelovanje z Inštitutom za mednarodno sociologijo iz italijanske Gorice (Istituto di sociologia internazionale) in sicer kot svetovalci na področju pisanja projektov in oblikovanja projektnih prijav. Zanje smo opravili celovit pregled predloga projektne prijave ter priporočil za izboljšanje, na podlagi katerih je njihov predlog prejel dodatnih 4,5 točk (iz 79,5 so prišli na 84). Sodelovanje se bo nadaljevalo tudi v letu 2016.

V okviru projektne svetovanja smo nevladnim organizacijam redno svetovali glede potencialnih finančnih virov ter jim pomagali pri oblikovanju projektnih idej in oblikovanju projektne dokumentacije. Dejavnost smo razširili s projektim mentoriranjem ter spremljanjem (monitoringom) projektov ter nadaljevali s projektim svetovanjem v okviru fokusnih delavnic, projektnih konferenc oz. seminarjev, ki so bili usmerjeni v oblikovanje idej in izpolnjevanje projektne dokumentacije za izbrane razpise.

Nadaljevali smo z monitoringom mednarodnega projekta LIFE for EUROPEAN FOREST GENETIC MONITORING SYSTEM, ki je največji projekt evropskega Programa Life +. Nosilec projekta je Gozdarski inštitut Slovenije, ob CNVOS pa so partnerji projekta še: Bayerisches Amt für forstliche Saat- und Pflanzenzucht, Aristotle University of Thessaloniki, General Directorate of Forests and Agricultural Affairs – Decentralized Administration of Macedonia – Thrace ter Zavod za gozdove Slovenije.

V letu 2015 smo izvedli dve projektni konferenci za slovenske udeležence. Prva je bila izvedena aprila in se je nanašala na transnacionalni programa Podonavje (2014 – 2020). Izvedena je bila tik pred mednarodno konferenco, ki je potekala v Zagrebu, zato so udeleženci lahko izkoristili priložnost ter oblikovali projektne predloge, ki so jih potem predstavili potencialnim (mednarodnim) partnerjem v Zagrebu. Kar nekaj udeležencev projektne konference se je namreč udeležilo tudi slednje. Druga projektna konferenca je bila izvedena 15. septembra 2015, na njej pa smo oblikovali projektne ideje za prijavo v okviru transnacionalnega programa Mediteran (2014 – 2020). Potekala je tik po objavi prvega razpisa in informativnim dnevom, ki ga je pripravila SVLR. Večina udeležencev je na dogodek prišla z že izoblikovanim predlogom, ki so jih z našo pomočjo uskladili s prioritetami programa.

Prvič smo izvedli tudi mednarodno spletno projektno konferenco (webinar), osredotočeno na program Mediteran. Povabilo k sodelovanju smo poslali vsem mednarodnim partnerjem in mrežam, v katere je vključen CNVOS. Predvsem smo angažirali evropsko mrežo nevladniški krovnih mrež (ENNA), balkansko mrežo NVO (BCSDN) in mrežo upravljalcev NVO program Finančnega mehanizma EGP.

## **SODELOVANJE Z GOSPODARSTVOM**

V letu 2015 smo, po letu premora ponovno izvedli Trženje poslanstva – akcijo, ki spodbuja nevladne organizacije, podjetja in oglaševalske agencije, da skupaj razvijejo kampanje, v katerih so zmagovalci vsi. Tokrat smo vanj vključili 7 ekip

- Zavod Vozim, Renault in Publicis
- Zavod Ypsilon, Mercator in Pristop

- Slovenska filantropija, Vzajemna in AV Studio
- Ekologi brez meja, Sberbank in Yin+Young
- Tačke pomagačke, BTC in Saatchi & Saatchi
- Zavod Varna pot, Generali in New Movement
- Društvo Smetumet, Studio Moderna in Digigral

Samo metodologijo smo nekoliko priredili in izvedli tri krajša dopoldanska druženja in intenzivno dvodnevno vodeno delavnico, kjer so ekipe oblikovale svoje ideje. Do sredine poletja so pripravili končne izdelke, ki so jih nato člani žirije ocenili in naredili ožji izbor projektov, ki so bili predstavljeni na septembrski zaključni prireditvi. Na sami prireditvi so člani žirije soglasno izbrali zmagovalce: to je postala ekipa Zavoda Vozim, podjetja Renault Slovenija in oglaševalske agencije Publicis, ki je predstavila kampanjo #NeTekstamKoVozim. Slednja je v javnost prišla konec januarja 2016 in v le nekaj dneh požela veliko zanimanje tako medijev kot tudi uporabnikov Facebooka, Twitterja in ostalih socialnih omrežij.

Pri izvedbi projekta smo zopet sodelovali z Boštjanom Prijanovičem, članom upravnega odbora Slovenskega združenja oglaševalskih agencij in direktorjem oglaševalske agencije New Moment.

## AKTIVNOSTI ZA IZVENSEKTORSKE SLOVENSKE NAROČNIKE

### **Krepitev kapacitet Centra Korak za korakom Pedagoškega inštituta**

V začetku leta sta nas Center Korak za korakom (KzK) in priznani center za razvoj organizacij INTRAC iz Oxforda izbrala za lokalnega konzultanta za snovanje in podporo KzK pri njegovem dolgoročnem razvoju in stabilnosti. Angažma je vseboval: oceno stanja organizacije (na kateri stopnji razvoja je KzK glede na vse elemente vodenja organizacije, na katerih področjih so potrebe največje, ...), na podlagi katere smo pripravili načrt krepitve centrovih kapacitet (na kakšen način in na katerih področjih jim bomo pomagali). Sledile so delavnice in mentorstva, s katerimi smo centru pomagali razviti njegov strateški razvojni načrt in načrt pridobivanja sredstev ter pri njegovih sodelavcih krepili večino pisanja projektov in zagovorništva.

## PROMOCIJA IN STIKI Z JAVNOSTMI

Tudi v 2015 smo sledili osnovnima ciljema našega komuniciranja z javnostmi, t.j. krepiti ugled NVO sektorja znotraj splošne in posebnih javnosti (gospodarstva, medijev, akademije, javne uprave ...) ter sodelovanje z vsemi temi skupinami. V okviru tega smo krepili stike z uredništvu medijev in novinarji, kar je omogočilo lažje doseganje objav. Rezultat prizadevanj je bilo več objav o aktivnostih CNVOS v nacionalnih medijih.

V letu 2015 smo že štirinajstič organizirali tradicionalni bazar nevladnih organizacij LUPA. Tudi tokrat je potekal na Prešernovem trgu, kjer se je zbrala več kot 130 organizacij, na odru pa več kot 20. Od 11. ure pa vse do večera so potekale zanimive dejavnosti, tako na odru in pod njim, kot tudi v delavniških kotičkih. V dopoldanskih urah je bil program namenjen predvsem otrokom, ki so si lahko ogledali predstavo o varnosti v prometu, ki jo je predstavil Zavod Varna pot, se razgibali z Zdravkom, maskoto Zavoda za varno igro, ki otroke spodbuja h gibanju, ter z zanimanjem opazovali poskuse, ki so jih izvajali člani Slovenskega društva ljubiteljev kemije. Dogajanje so popestrili še mnogi drugi ter k sodelovanju pritegnili številne mimoidoče.

Kljub hladnemu in neprijaznemu vremenu je dogajanje potekalo ves čas in obiskovalcem ponujalo številne možnosti, da se vključijo v aktivnosti ali pridružijo kateri od organizacij. Navdušeni so bili tudi številni turisti, ki so še posebej uživali ob plesnih in akrobatskih nastopih, pa tudi kemijski poskusi niso nikogar pustili ravnodušnega.

Bazar je obiskal tudi župan Mestne občine Ljubljana, Zoran Janković, ki je prevzel vlogo častnega pokrovitelja in s tem izrazil svojo podporo vsem nevladnim organizacijam, njihovim prostovoljcem in zaposlenim.

Dogodek je bil celovito podprt prek komuniciranja z javnostmi, preko spletne strani [www.cnvos.si](http://www.cnvos.si) in preko FB strani CNVOS. Na dan prireditve so o dogodku poročali številni mediji, mnogi med njimi pa so prispevke o LUPA objavljali že pred samim dogodkom.

10. decembra 2015 smo prvič izpeljali dogodek Dedek Mraz za otroke zaposlenih v nevladnih organizacijah. Kljub kratkemu roku za prijavo, smo popolnoma zapolnili naše kapacitete in presegli zastavljene cilje. Načrtovali smo, da se bo prireditve udeležilo okoli 50 otrok, dobili pa smo kar 73 prijav iz 15 nevladnih organizacij. Dvorana gledališča Glej, kjer je prireditev potekala, je bila zapolnjena do zadnjega kotička, za otroke smo namestili tudi dodatne klopi. Dogodek je požel velik uspeh in vsi se že veselimo ponovnega obiska nevladniškega Dedeka Mraza naslednje leto.

## **UPRAVLJANJE SKLADA ZA NVO NORVEŠKEGA FINANAČNEGA MEHANIZMA**

Tudi v letu 2015 smo nadaljevali z uspešnim upravljanjem programa za NVO. Ker smo večino sredstev že razdelili, smo se v preteklem letu spremljali izvajanje projektov in pomagali NVO pri čim uspešnejši izvedbi projektov. Vseh 18 majhnih projektov (do 20.000 EUR) je svoje delo že zaključilo, do konca februarja 2016 pa ostaja aktivnih še 11 izvajalcev, ki izvajajo srednje in velike projekte.

Urad za finančne mehanizme (FMO) je za revizijo vseh 16 NVO programov najel revizijsko hišo Moore Stephens LLP, ki je naš program podrobno revidirala aprila in potrdila dobro upravljanje programa. Za uspešno opravljeno revizijo nam je posebej čestital tudi FMO, ki naš program redno uvršča med najuspešnejše programe (tako z vidika vsebine kot upravljanja).

Trije projekti so bili uvrščeni med dobre prakse in posebej izpostavljeni v novicah FMO, dva pa tudi v novicah Norwegian Helsinki Committee, ki promoviral bilateralno sodelovanje med programi in Norveško.

S SVRK, ki deluje kot Nacionalna kontaktne točka za Norveški finančni mehanizem in finančni mehanizem EGP, in CMEPIUS (upravljalcem EGP študentskega sklada) smo organizirali dogodke *DELI: Odprava na sever*, s katerim smo povezali NVO z izobraževalnimi institucijami. Na dogodku so udeleženci snovali skupne aktivnosti in projekte, kar bi prispevali ko boljšemu medsektorskemu sodelovanju.

Ves čas smo tudi aktivno sodelovali pri programiranju naslednjega obdobja (izboljšave na podlagi izkušenj, izboljšanje bilateralnega sodelovanja, večja prilagojenost potrebam posameznih držav ipd.).

## MEDNARODNO DELOVANJE CNVOS

V letu 2015 se je CNVOS še utrdil kot konzultant na področju Zahodnega Balkana in Turčije. Redno smo bili aktivni tudi na EU ravni, kjer direktor predseduje The European Network of National Civil Society Associations (ENNA), evropski mreže, ki združuje več kot 20 nacionalnih krovnih NVO mrež iz držav EU, ter je tudi član upravnega odbora European Civic Forum, evropske mreže za krepitev participativne demokracije.

Nekatere najpomembnejše mednarodne aktivnosti:

- **analiza in razvoj kazalnikov rezultata in učinka za EU Guidelines for the EU support to civil society in enlargement countries 2014 - 2020. Naročnik: TACSO - Technical assistance for civil society organisations, regional office.** Evropska komisija - DG NEAR je za področje Zahodnega in Balkana in Turčije razvil matrico ciljev, standardov in kazalnikov, na podlagi katerih bo usmerjal svojo finančno in politično podporo državam in NVO v prihodnjih letih. Za matrico smo razvili kazalnike učinka in rezultat, ki bodo DG NEAR v pomoč pri letnem spremljanju napredka. Letni rezultati bodo vključeni tudi v vsakoletna poročila o napredku, ki jih Evropska komisija pripravlja za vsako izmed držav.
- **vodenje nacionalnih posvetovanj o nacionalnih ciljih in učinkih za EU Guidelines for the EU support to civil society in enlargement countries 2014 - 2020 v BiH, naročnik: TACSO country office BiH.** Na podlagi kazalnikov (glej prejšnjo alinejo) je morala vsaka od vključenih držav določiti nacionalno ciljno vrednost svojih kazalnikov do 2020. Nacionalne kazalnike za Bosno in Hercegovino so določili tudi z našo pomočjo.

- **dvodnevna delavnica na temo spremljanja in vrednotenja sredstev za NVO iz evropskih strukturnih skladov v Romuniji, naročnik: Research Center for Public Participation v imenu koalicije romunskih NVO za strukturne sklade.** Za koalicijo romunskih NVO smo izvedli delavnico na temo spremljanja in vrednotenja sredstva za NVO iz evropskih strukturnih skladov. Tekom delavnice smo določili področja, ki se bodo spremljala, in oblikovali načrt spremljanja in zagovorništva na podlagi ugotovitev spremljanja.
- **krepitev kapacitet kosovske krovne NVO mreže CiviKos (delavnice za njihove člane, člane kosovskega vladnega sveta za sodelovanje z NVO, mentorstvo, razvoj sistema financiranja NVO, ...).** Naročnik: **IPA CSF projekt, delegacija EU na Kosovu.** CNVOS že več let pomaga krepiti kosovsko krovno NVO mrežo CiviKos, pri čemer pa je lansko leto bilo še posebej intenzivno, saj smo izvajali številne delavnice za člane vladnega sveta za sodelovanje z NVO, člane Civikos in NVO predstavnike v delovnih telesih. Civikos mentoriramo pri razvoju dejavnosti za člane, vzpostavitvi regionalnih stičišč ipd.
- **analiza nacionalnih in regionalnega poročila za Monitoring matrix for enabling environment for civil society, razvoj sistema ocenjevanja MM, naročnik: BCSDN Balkan Civil Society Development Network.** V okviru BCSDN smo v 2012 razvili Monitoring matrix za spremljanje podpornega okolja za NVO. V 2015 smo razvili še dodaten sistem ocenjevanja (za dodeljevanje točk in lažjo primerjavo med državami), opravili monitoring trening za članice BCSDN, prav tako pa smo pregledali in komentirali (expert review) nacionalna in regionalna poročila.
- **izvedba 5 enodnevnih treningov za črnogorske javne uslužbence o potencialih sodelovanja med NVO in črnogorsko državo** (izvajanje javnih storitev, policy sodelovanje, financiranje) za naročnika Uprava za kadre Vlade Črne Gore,
- **mednarodna analiza sistemov vodenja kakovosti za NVO.** Naročnik: TACSO Montenegro Office. Za namen odločitve o najprimernejšem sistemu za vodenje kakovosti v črnogorskih NVO smo oblikovali primerjalno analizo različnih NVO standardov kakovosti, s priporočili za prenos sistema v Črno goro. Analiza je vsebovala tudi intervjuje z najpomembnejšimi deležniki

(Služba za NVO, Ministrstvo za notranje zadeve, Institut za standardizacijo, Tacso) in fokusno skupino z NVO.